

Kā man, Latvijas Republikas nodokļu maksātājam – privātpersonai, ir jāaprēķina, jādeklarē un jāsamaksā nodokļi par ienākumiem, kas gūti izmantojot Mintos platformu?

Atruna

Mintos nav sertificēts nodokļu konsultants, tāpēc tā ir investora atbildība pārliecināties, ka minētās prasības attiecas uz investoru. Zemāk sniegtais apraksts ir veidots balstoties uz Mintos veikto likuma izpēti un uzzīņu no Valsts ieņēmuma dienesta (VID). Zemāk sniegtais apraksts attiecas uz tādiem investoriem, kas ir Latvijas Republikas nodokļu maksātāji – privātpersonas (fiziskā persona, kas uzturas Latvijā vismaz 183 dienas vai ilgāk jebkurā 12 mēnešu periodā, kas sākas vai beidzas taksācijas gadā). Ja jūs neesat Latvijas Republikas nodokļu maksātājs – privātpersona, tad tālāk sniegtais apraksts var nebūt jums piemērojams un jums ir jākonsultējas ar savu nodokļu administrāciju vai nodokļu konsultantiem.

Kā sarēķināt maksājamo nodokli saskaņā ar likumdošanas prasībām?

Saskaņā ar zemāk minētajām likumdošanas prasībām nodoklis ir jāaprēķina vienu reizi gadā par iepriekšējo taksācijas gadu (kalendārais gads) par katru atsevišķi veikto investīciju šādi:

A. Saņemtās atmaksas* mīnuss

B. Veiktā investīciju** summa

Ja $A. > B.$ tad taksācijas gada aplikamais ienākums ir jāaprēķina kā saņemto atmaksu pārsniegumu pār veikto investīciju summu. Ja $B. < A.$ tad taksācijas gada aplikamais ienākums ir 0.

Aplikamais ienākums un maksājamais nodoklis ir jāaprēķina, jādeklarē un jāsamaksā VID nākamajā taksācijas gadā, pēc ienākumu gūšanas. Ienākumu deklarācija ir jāiesniedz nākamajā gadā pēc ienākumu gūšanas no 1. marta līdz 1. jūnijam. Ja līdz 2018. gada taksācijas gada ienākumi pārsniedz 55 000 euro vai 2019. taksācijas gada ienākumi pārsniedz 62 800 euro, — no 1. aprīļa līdz 1. jūlijam.

Nodokļa likme sākot ar 2018. gada 1. janvāri, kas jāmaksā no gada aplikamā ienākuma:

- 1) 20 procenti — gada ienākumam līdz 20 004 euro;
- 2) 23 procenti — gada ienākuma daļai, kas pārsniedz 20 004 euro, bet nepārsniedz saskaņā ar likumu "Par valsts sociālo apdrošināšanu" noteikto obligāto iemaksu objekta maksimālo apmēru;
- 3) 31,4 procenti — gada ienākuma daļai, kas pārsniedz saskaņā ar likumu "Par valsts sociālo apdrošināšanu" noteikto obligāto iemaksu objekta maksimālo apmēru (2018. gadā – 55 000 eur, 2019. gadā – 62 800 euro)

Ja aprēķinātais nodoklis ir < 640 euro, tas jāsamaksā 15 dienu laikā no likumā noteiktās deklarācijas iesniegšanas dienas. Ja aprēķinātais nodoklis ir > 640 euro – var iemaksāt vienā vai trijās reizēs (līdz 16. jūnijam, 16.jūlijam 16. augustam), iemaksājot katru reizi trešo daļu no nodokļa summas

* Saņemtās atmaksas ir visi maksājumi, kas ir saņemti par veikto investīciju – pamatsumma, procenti un sodas naudas maksājumi, kā arī maksājumi veicot darījumus otrreizējā tirgū vai ja kredīta izsniedzējs atpērk investīciju.

** Veiktā investīciju summa ir summas, kas samaksāta par investīcijas iegādi pirmreizējā vai otrreizējā tirgū.

Ilustratīvs piemērs

Investors veic investīciju 100 EUR apmērā 2016. gada 1. janvārī vienā aizdevumā. Saskaņā ar noslēgto līgumu investors saņems maksājumus 4 gadu laikā, katru mēnesi saņemot ikmēneša maksājumu 3 EUR apmērā (gadā 36 EUR, četru gadu laikā 144 EUR).

Situācija Nr. 1 – investīcija tiek atmaksāta pēc grafika un investors nav to pārdevis otrreizējā tirgū vai to nav atpircis kredīta izsniedzējs

2016. gads

Apliekamais ienākums no minētās investīcijas 2016. gadā būs 0 EUR, jo saņemtie maksājumi (36 EUR) nepārsniedz sākotnēji veikto investīciju (100 EUR). Attiecīgi investors nedeklarē un nemaksā nodokli par šo investīciju.

2017. gads

Arī 2017. gadā apliekamais ienākums no minētās investīcijas būs 0 EUR, jo kopā saņemtie maksājumi (36 EUR 2016. gadā un 36 EUR 2017. gadā) nepārsniedz sākotnēji veikto investīciju (100 EUR). Attiecīgi investors nedeklarē un nemaksā nodokli par šo investīciju.

2018. gads

Apliekamais ienākums no minētās investīcijas 2018. gadā būs 8 EUR, jo kopā saņemtie maksājumi (36 EUR 2016. gadā, 36 EUR - 2017. gadā un 36 EUR - 2018. gadā) pārsniedz sākotnēji veikto investīciju (100 EUR) par 8 EUR. Šis ienākums tiks aplikts ar tā brīža piemērojamo iedzīvotāju ienākuma nodokļa likmi, kas šobrīd ir noteikta 20%*

apmērā, t.i. maksājamais nodoklis būtu 1,60 EUR. Nodoklis ir jāaprēķina, jādeklarē un jāsamaksā nākamajā gadā, t.i. 2019. gadā.

2019. gads

Apliekamais ienākums no minētās investīcijas 2019. gadā būs 36 EUR, jo kopā saņemtie maksājumi (36 EUR 2016. gadā, 36 EUR - 2017. gadā, 36 EUR - 2018. gadā un 36 EUR - 2019. gadā) pārsniedz sākotnēji veikto investīciju (100 EUR) un ienākumu par ko ir aprēķināts nodoklis (8 EUR 2018. gadā) par 36 EUR. Šis ienākums tiks aplikts ar tā brīža piemērojamo iedzīvotāju ienākuma nodokļa likmi, kas šobrīd ir noteikta 20%* apmērā, t.i. maksājamais nodoklis būtu 7,20 EUR. Nodoklis ir jāaprēķina, jādeklarē un jāsamaksā nākamajā gadā, t.i. 2020. gadā.

Situācija Nr. 2 –investors taksācijas gadā ir pārdevis investīciju otrreizējā tirgū vai kredīta izsniedzējs ir atpircis investīciju

Pieņemot, ka no investīcijas iegādes brīža investors ir saņēmis 5 maksājumus katru 3 EUR apmērā (kopā 15 EUR) un 2018. gada 1. jūlijā pārdevis investīciju otrreizējā tirgū saņemot 95 EUR vai kredīta izsniedzējs ir to atpircis samaksājot 95 EUR, apliekamais ienākums par 2018. gadu būtu 10 EUR, jo kopā saņemtie maksājumi (15 EUR ikmēneša maksājumi un 95 EUR no investīcijas pārdošanas vai atpirkšanas) pārsniedz sākotnēji veikto investīciju (100 EUR) par 10 EUR. Šis ienākums tiks aplikts ar tā brīža piemērojamo iedzīvotāju ienākuma nodokļa likmi, kas šobrīd ir noteikta 20%* apmērā, t.i. maksājamais nodoklis būtu 2,00 EUR. Nodoklis ir jāaprēķina, jādeklarē un jāsamaksā nākamajā gadā, t.i. 2019. gadā.

Mītos ir izstrādājis funkcionalitāti, kas parēķina apliekamo ienākumu izvēlētajam taksācijas gadam. To iespējams atrast sadaļā “Mans konts” -> “Nodokļu pārskats”.

*Nodokļa likme sākot ar 2018. gada 1. janvāri, kas jāmaksā no gada apliekamā ienākuma:

1) 20 procenti — gada ienākumam līdz 20 004 euro;

2) 23 procenti — gada ienākuma daļai, kas pārsniedz 20 004 euro, bet nepārsniedz saskaņā ar likumu "Par valsts sociālo apdrošināšanu" noteikto obligāto iemaksu objekta maksimālo apmēru;

3) 31,4 procenti — gada ienākuma daļai, kas pārsniedz saskaņā ar likumu "Par valsts sociālo apdrošināšanu" noteikto obligāto iemaksu objekta maksimālo apmēru (2018. gadā – 55 000 eur, 2019. gadā – 62 800 euro)

Piemērojamā nodokļu likumdošana

Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 8. panta trešās daļas 21. punktā ir noteikts, ka pie pārējiem fiziskās personas ienākumiem, par kuriem ir jāmaksā nodoklis, tiek pieskaitīti citi ienākumi, kas nav minēti šā likuma 9. pantā. Tādējādi, ienākums kas gūts no prasījumu tiesību cesijas, ir uzskatās par fiziskās personas – cesionāra ienākumu saskaņā ar likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 8. panta trešās daļas 21. punktu. Atbilstoši Ministru kabineta 2010. gada 21. septembra noteikumu Nr. 899 Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" normu piemērošanas kārtība" 24. punktam, piemērojot likuma 8. panta trešās daļas 21. punktu, prasījuma tiesību cesijas gadījumā fiziskas personas – cesionāra apliekamo ienākumu veido cesijas rezultātā gūtā ienākuma un cedentam samaksātās summas starpība. Saskaņā ar likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 3. panta pirmās daļas 3. punktu pienākums nodokli aprēķināt un budžetā iemaksāt ir fiziskai personai un saskaņā ar 3. panta otro daļu tas ir jādara ar gada ienākuma deklarāciju rezumējošā kārtībā. Iedzīvotāju ienākuma likme sākot ar 2018. gada 1. janvāri saskaņā ar likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 15. panta otrās daļā noteikts:

- 1) 20 procenti — gada ienākumam līdz 20 004 euro;
- 2) 23 procenti — gada ienākuma daļai, kas pārsniedz 20 004 euro, bet nepārsniedz saskaņā ar likumu "Par valsts sociālo apdrošināšanu" noteikto obligāto iemaksu objekta maksimālo apmēru;
- 3) 31,4 procenti — gada ienākuma daļai, kas pārsniedz saskaņā ar likumu "Par valsts sociālo apdrošināšanu" noteikto obligāto iemaksu objekta maksimālo apmēru.

Atsilstoši likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 19. panta trešajai daļai, fiziska persona ne vēlāk kā 15 dienu laikā no šajā likumā noteiktās deklarācijas iesniegšanas dienas iemaksā budžetā aprēķinātā nodokļa summu, bet ja aprēķinātā nodokļu summas pārsniedz 640 EUR, fiziskā persona to var iemaksāt budžetā trijās reizēs – līdz 16. jūnijam, 16. jūlijam un 16. augustam, iemaksājot katru reizi trešo daļu no šīs summas.

Pielikumā VID uzziņa, kas nosaka iedzīvotāju ienākuma objektu, nodokļa piemērošanas principu, bet nodokļa likme attiecināma tikai par ieņēmumiem līdz 2017. gada 31. janvārim. Nodokļa likmi, kas aktuāla ieņēmumiem sākot no 2018. gada 1. janvāra, lūdzu, skatīt likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 15. pantā.

Valsts ieņēmumu dienests

Talejas iela 1, Rīga, LV-1978, tālr. 67122689, e-pasts vid@vid.gov.lv, www.vid.gov.lv

Rīgā

UZZIŅA

Dokumenta datums ir tā elektroniskās parakstīšanas datums Nr.31.1-
8.5/57511
Uz 10.06.2016. Nr.b/n

Paziņošanai EDS

Par uzziņas sniegšanu

Valsts ieņēmumu dienests ir izskatījis [redacted], personas kods

[redacted] (turpmāk – Iesniedzējs) 2016.gada 10.jūnija iesniegumu ar lūgumu sniegt uzziņu par likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” piemērošanu cesijas darījumos un sniedz šādu uzziņu.

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 98. pantu, Iesniedzējs lūdz sniegt uzziņu par likuma “Par iedzīvotāju ienākumu nodokli” piemērošanu cesijas darījumos, kā arī citiem, tieši saistītiem jautājumiem.

Uzziņa nepieciešama, lai Iesniedzējs pareizi piemērotu atbilstošā likuma “Par iedzīvotāju ienākumu nodokli” normas.

Iesniedzējs iesniegumā sniedz šādu faktu aprakstu.

1. Reģistrācija Mintos Portālā un tās mērķis. Iesniedzējs ir reģistrējies kā Lietotājs akciju sabiedrības Mintos Marketplace (turpmāk tekstā – Mintos) vietnē www.mintos.com (turpmāk tekstā – Portāls) noslēdzot ar Mintos Lietotāja noteikumus (skatīt pielikumu Nr.1 – Vispārējie portāla lietotāja līguma noteikumi).

Saskaņā ar Portālā pieejamo informāciju Mintos ir savstarpējo aizdevumu platforma, kas saved kopā investorus un aizņēmējus no dažādiem kredītu izsniedzējiem. Kredītu izsniedzēji ir noslēguši gan ar fiziskām, gan juridiskām personām (turpmāk tekstā – Aizņēmēji) rakstveida aizdevuma līgumi (turpmāk tekstā – Aizdevuma līgumi), kas nosaka izsniegtā aizdevuma atmaksas noteikumus, piemēram, maksājuma grafiku, procentu likmi, soda sankcijas un citus būtiskus noteikumus. Pēc tam, kad kredītu izsniedzēji ir izsnieguši aizdevumu Aizņēmējam no saviem līdzekļiem, reģistrētiem Portāla lietotājiem tiek dota iespēja veikt investīcijas cesijas kārtā iegūstot prasījuma tiesības pret daļu no izsniegtā aizdevumiem. Pēc investīciju veikšanas Portāla lietotājs nākamajos periodos saņems maksājums saskaņā ar noslēgto cesijas līgumu, kas ietvers šādus maksājumus:

- aizdevuma atmaksu - maksājumi, kas izriet no Aizdevuma līguma un grafika un ir klasificēti kā pamatsummas maksājumi;
- procentu atmaksu - maksājumi, kas izriet no Aizdevuma līguma un grafika un ir klasificēti kā procentu maksājumi;

- līgumsoda maksājumi - maksājumi, kas izriet no Aizdevuma līguma un tiek maksāts tikai pie nosacījuma, ja ir kavēts maksājums un ir klasificēti kā līgumsodi.

Šie maksājumi tiek pārskaitīti uz Iesniedzēja virtuālo kontu (konts, kas atvērts Mintos Portālā uz kuru pārskaita naudu, lai veiktu ieguldījumus) tajā brīdī, kad maksājumi ir saņemti no Aizņēmēja. Saskaņā ar Portālā sniegto informāciju

Mintos nodrošinās minēto darījumu uzskaiti un ienākumu un izdevumu sadali atsevišķos Portāla lietotāja virtuālajos kontos Mintos izveidotā un apkalpotā vietnē www.mintos.com. Lietotājam būs tiesības jebkurā laikā prasīt, lai Mintos izmaksā virtuālajā kontā esošos naudas līdzekļus Lietotājam uz Lietotāja bankas kontu. Mintos virtuālajā kontā esošos naudas līdzekļus izmaksās Lietotājam uz Lietotāja profilā iesniegta Lietotāja pieteikuma pamata, pārskaitot naudas līdzekļus Lietotājam pieteikumā norādītajā apmērā uz Lietotāja bankas kontu. Mintos nodrošinās virtuālajā kontā esošo naudas līdzekļu izmaksu Lietotājam 2 (divu) darbdienu laikā pēc Lietotāja pieteikuma saņemšanas.

Iesniedzēja reģistrācijas mērķis Portālā ir iespēja veikt investīcijas, lai gūtu ienākumus no investēta kapitāla.

2. Faktiski veikto darījumu piemēri.

2.1. Cesijas līgums, kurš bija aktīvs kalendārā gada beigās

Iesniedzējs ir iegādājies prasījumu, kas izriet no Aizdevuma līguma Nr. 12657-02, par to samaksājot 100,00 EUR (skatīt pielikumu Nr. 2 – Cesijas līgums). Turpmākajos periodos Fiziskā persona saņems naudas plūsmas saskaņā ar noslēgto līgumu. Zemāk ir norādītas plānotās naudas plūsmas, kas izriet no noslēgtā cesijas līguma, cesijas līguma noslēgšanas brīdī.

	Naudas plūsma no Procentiem	Naudas plūsma no Pamtasummas	Kopā naudas plūsmas pa gadu	Kopā uzkrātās naudas plūsmas
2015	€12,76	€5,00	€17,76	€17,76
2016	€14,33	€5,18	€19,50	€37,25
2017	€13,43	€6,08	€19,50	€56,76
2018	€12,42	€7,08	€19,50	€76,26
2019	€11,25	€8,25	€19,50	€95,76
2020	€9,91	€9,59	€19,50	€115,26
2021	€8,29	€11,21	€19,50	€134,76
2022	€6,44	€13,06	€19,50	€154,27
2023	€4,28	€15,22	€19,50	€173,77
2024	€1,77	€17,73	€19,50	€193,27
2025	€0,02	€1,60	€1,63	€194,90
KOPĀ	€94,90	€100,00	€194,90	

Līdz 2015. gada 31. decembrim Iesniedzējs bija saņēmis uz virtuālo kontu Mintos 17,76 EUR, kas sastāv no 12,76 EUR procentu maksājumiem un 5,00 EUR pamatsummas maksājuma. Minētos naudas līdzekļus Iesniedzējs varēja izmantot jaunu cesiju iegādei vai pieprasīt izmaksāt uz Iesniedzēja bankas kontu.

2.2. Cesijas līgums, kurš nebija aktīvs kalendārā gada beigās

Iesniedzējs ir iegādājies prasījumu, kas izriet no Aizdevuma līguma Nr. 13988-01, par to samaksājot 120,00 EUR. Turpmākajos periodos Iesniedzējs bija plānojis saņemt naudas plūsmas saskaņā ar noslēgto līgumu gan 2015.

gadā, gan nākamajos gados, bet 2015. gada 17. decembrī prasības no cesijas līguma tika nocedētas kredīta izsniedzējam saskaņā ar cesijas līguma nosacījumiem, par to saņemot naudas līdzekļus.

Tā rezultātā līdz 2015. gada 31. decembrim Iesniedzējs bija faktiski uz virtuālo kontu saņēmis 138,09 EUR, kas sastāv no 17,37 EUR procentu maksājumiem, 4,53 EUR pamatsummas maksājuma un 115,48 EUR no prasību cedēšanas tālāk.

Piemērojamās normatīvo aktu prasības.

1. Apliekamā ienākuma noteikšana no cesijas

Likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 8. panta trešā s daļas 21. punktā ir noteikts, ka pie pārējiem fiziskās personas ienākumiem, par kuriem ir jāmaksā nodoklis, tiek pieskaitīti citi ienākumi, kas nav minēti šā likuma 9. pantā. Tādēļ jādienu ienākums, kas gūts no prasījuma tiesību cesijas, ir uzskatāms par fiziskās personas – cesionāra ienākumu saskaņā ar likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 8.

panta trešā s daļas 21. punktu. Atbilstoši Ministru kabineta 2010. gada 21. septembra noteikumu Nr. 899 “Likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” normu piemērošanas kārtība” 24. punktam, piemērojot likuma 8. panta trešā s daļas 21. punktu, prasījuma tiesību cesijas gadījumā fiziskās personas – cesionāra apliekamais ienākums veido cesijas rezultātā gūtā ienākuma un cedentam samaksātā summas starpību. Saskaņā ar likuma “Par iedzīvotāju ienākumu nodokli” 3. panta pirmās daļas 3. punktu pienākums nodokli aprēķināt un budžetā iemaksāt ir fiziskai personai un saskaņā ar 3. panta otro daļu tas ir jā dara ar gada ienākuma deklarāciju rezumējošā kārtībā. Šādas ienākums 2015. gadā ir apliekams ar nodokli likmi – 23%.

Lai piemērotu augstāk minētās likuma prasības, Iesniedzējs grib gūt apstiprinājumu likumu normu piemērošanai balstoties uz noslēgto cesijas līgumu un sniegto Faktu izklāstu.

a. Cesijas līgums, kurš bija aktīvs kalendārā gada beigās Cesijas rezultātā gūtais ienākums būs visas saņemtās summas no noslēgtā cesijas līguma, savukārt cedentam samaksātā summa būs summa, kas samaksāta par cesijas iegādi, t.i. 100 EUR. Ņemot vērā, ka šāds ienākums ir jāaprēķina un jāiemaksā rezumējošā kārtībā vienu reizi gadā, tad sastādot gada deklarāciju Iesniedzējs salīdzinātu cesijas rezultātā gūto ienākumu un cedentam samaksāto summas starpību par katru taksācijas gadu. Kā norādīts zemāk redzamajā tabulā, tad pirmajā taksācijas gadā, t.i. 2015. gadā cesijas rezultātā gūtais ienākums (saņemtās naudas plūsmas) ir bijis mazāks nekā cedentam samaksātā summa, kā rezultātā apliekamais ienākums būtu negatīvs un nebūtu jāveic nodokļa maksājumi. Savukārt, gadā, kad kopā saņemtās naudas plūsmas pārsniegtu cedentam sākotnēji samaksāto summu, rezultējošā starpība tiktu aplikta ar nodokli 23% apmērā.

Gads	Kopā saņemtās naudas plūsmas	Apliekamais ienākums
2015	€17,76 (Faktiski saņemta)	€0,00
2016	€37,25 (Plānots saņemt)	€0,00
2017	€56,76 (Plānots saņemt)	€0,00
2018	€76,26 (Plānots saņemt)	€0,00
2019	€95,76 (Plānots saņemt)	€0,00
2020	€115,26 (Plānots saņemt)	€15,26
2021	€134,76 (Plānots saņemt)	€19,50
2022	€154,27 (Plānots saņemt)	€19,50
2023	€173,77 (Plānots saņemt)	€19,50
2024	€193,27 (Plānots saņemt)	€19,50
2025	€194,90 (Plānots saņemt)	€1,63

b. Cesijas līgums, kurš nebija aktīvs kalendārā gada beigās

Cesijas rezultātā gūtais ienākums būs visas saņemtās summas no noslēgtā cesijas līguma, savukārt cedentam samaksātā summa būs summa, kas samaksāta par cesijas iegādi, t.i. 120 EUR. Ņemot vērā, ka šāds ienākums ir

jāaprēķina un jāiemaksā rezumējošā kārtībā vienu reizi gadā, tad sastādot gada deklarāciju Iesniedzējs salīdzinātu cesijas rezultātā gūto ienākumu un cedentam samaksāto summas starpību par katru taksācijas gadu. Kā norādīts zemāk redzamajā tabulā, tad pirmajā taksācijas gadā, t.i. 2015. gadā, cesijas rezultātā gūtais ienākums (saņemtās naudas plūsmas) kopsummā ir bijis 138,09 EUR apmērā, kas par 18,09 EUR pārsniedz cedentam samaksātā summa 120,00 EUR apmērā. Tā rezultātā apliekamais ienākums būtu 18,09 EUR un būtu jāveic nodokļa maksājums 23% apmērā no minētā ienākuma.

Datums	Darījuma apraksts	Naudas plūsmas, EUR
03.02.2015	Cesijas iegāde	-120,00
Cedentam samaksātā summa		120,00
2015. gadā	Maksājumi kas klasificēti ka procenti	+17,37
2015. gadā	Maksājumi kas klasificēti kā pamatsumma	+4,53
2015. gadā	Ienākumi no prasību tālākas cedēšanas	+115,48
Cesijas rezultātā gūtais ienākums		138,09
Cesijas rezultātā gūta ienākuma un cedentam samaksātās summas starpība		18,09

Ņemot vērā iesniegumā aprakstīto, Iesniedzējs lūdz Latvijas Republikas Valsts ieņēmumu dienesta Nodokļu pārvaldi sniegt Uzziņu, apstiprinot Iesniedzēja izpratni un pielietoto likuma “Par iedzīvotāju ienākumu nodokli” un citu saistīto piemērojamo normatīvo aktu prasību pielietošanu šādos jautājumos:

- 1) Vai Iesniedzēja izpratne ir pareiza, ka cesijas rezultātā gūto ienākumu apliek ar 23 % nodokļa likmi?
- 2) Vai Iesniedzēja izpratne ir pareiza par cesijas rezultātā gūta ienākuma un cedentam samaksātās summas starpības aprēķina un nodokļa nomaksas kārtību, tostarp:

- a. Apliekamais ienākums 2015. gadā par cesijas līgumu, kas izriet no Aizdevuma līguma 12657-02 ir 0, jo 2015. gadā cedentam samaksātā summa ir lielāka nekā cesijas rezultātā gūtais ienākums?
- b. Apliekamais ienākums par cesijas līgumu, kas izriet no Aizdevuma līguma 12657-02 būs jāsāk maksāt tajā taksācijas gadā, kad cesijas rezultātā gūtais kopējais ienākums būtu lielāks nekā cedentam samaksātā summa, kas pēc Faktu izsklāstā minētā piemēra būtu sākot ar 2020. gadu un apliekamā ienākuma summa būtu 19,50 EUR?
- c. Apliekamais ienākums 2015. gadā par cesijas līgumu, kas izriet no Aizdevuma līguma 13988-01 ir 18,09 EUR?

Gadījumā, ja Iesniedzēja izpratne vai normatīvo aktu prasību izpilde ir neatbilstoša, Iesniedzējs lūdz uzziņā sniegt skaidrojumus iesniegumā aprakstīto jautājumu pareizā piemērošanā.

Valsts ieņēmumu dienests, izvērtējot Iesniedzēja iesniegumā ietverto faktu aprakstu un no minētajiem faktiem izrietošus konkrētus jautājumus, atbildes uz kuriem ir atkarīgas no to juridiskā vērtējuma, sniedz šādu uzziņu.

Ievērojot iesniegumā norādīto Iesniedzējs ir reģistrējies kā lietotājs AS „Mintos” vietnē www.mintos.lv (turpmāk tekstā - Portāls), noslēdzot ar AS „Mintos” lietotāja noteikumus. Reģistrētiem Portāla lietotājiem tiek dota iespēja veikt investīcijas, cesijas kārtā iegūstot prasījuma tiesības pret daļu no izsniegtā aizdevumiem. Pēc investīciju veikšanas Portāla lietotājs nākamajos periodos saņems maksājumus saskaņā ar noslēgto līgumu.

Iesniedzējs ir iegādājies prasījumu, kas izriet no Aizdevuma līguma Nr.12657-02, par to pārskaitot Mintos 100 EUR. Turpmākajos periodos Iesniedzējs saņems naudas plūsmas saskaņā ar noslēgto līgumu.

Iesniedzējs ir iegādājies prasījumu, kas izriet no Aizdevuma līguma Nr. 13988-01, par to samaksājot 120 EUR. Turpmākajos periodos Iesniedzējs bija plānojis saņemt naudas plūsmas saskaņā ar noslēgto līgumu gan 2015. gadā, gan nākamajos gados, bet 2015. gada 17. decembrī prasības no cesijas līguma tika nocedētas kredīta izsniedzējam saskaņā ar cesijas līguma nosacījumiem, par to saņemot naudas līdzekļus.

Likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 3.panata otrajā daļā noteikts, ka iekšzemes nodokļa maksātāja gada (algas nodokļa maksātāja - mēneša) apliekamais ienākums ir viņa gada (mēneša) ienākums, izņemot šā likuma 9.pantā minētos neapliekamos ienākumus, no kura tiek atskaitīti:

- 1) šā likuma 10.pantā noteiktie attaisnotie izdevumi;
- 2) maksātāja gada (mēneša) neapliekamais minimums;
- 3) šā likuma 13.pantā noteiktie atvieglojumi.

Atbilstoši likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 7.pantam, iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksātāja gada ienākums ir visa taksācijas perioda (kalendārā gada) laikā iegūto naudas, naturālo vērtību un saņemto pakalpojumu kopums.

Tā kā fiziskās personas gada ienākums ir visa taksācijas perioda (kalendārā gada) laikā iegūto naudas, naturālo vērtību un saņemto pakalpojumu kopums, par fiziskās personas ienākumu ir uzskatāms faktiski saņemtais ienākums, kas gūts, pamatojoties uz cesijas līgumu.

Saskaņā ar likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 8.panta trešās daļas 21.punktu pie pārējiem fiziskās personas ienākumiem, par kuriem ir jāmaksā nodoklis, tiek pieskaitīti citi ienākumi, kas nav minēti šā likuma 9.pantā.

Atbilstoši Ministru kabineta 2010.gada 21.septembra noteikumu Nr.899 „Likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” normu piemērošanas kārtība”

24.punktam, piemērojot likuma 8.panta trešās daļas 21.punktu, prasījuma tiesību cesijas gadījumā fiziskās personas – cesionāra apliekamo ienākumu veido cesijas rezultātā gūtā ienākuma un cedentam samaksātās summas starpība.

Likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 15.panta otrajā daļā ir noteikts, ka nodokļa likme, kas jāmaksā no gada apliekamā ienākuma, ir 23 procenti.

Likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 16.¹panta pirmajā daļā ir noteikts, ka par ienākuma gūšanas dienu uzskatāma diena, kad maksātājs saņem naudu vai citas lietas, ja šajā pantā nav noteikts citādi.

Tādējādi Iesniedzēja apliekamo ienākumu veidos cesijas rezultātā faktiski gūtais ienākums, kurš veidosies tajā taksācijas gadā, kad Iesniedzēja ieņēmumi no iegūtā prasījuma pārsniegs Iesniedzēja sākotnēji samaksāto summu 100 EUR par cesijas iegādi. Minētajam ienākumam piemēro iedzīvotāju ienākuma nodokļa pamatlīkmi (2015.gadā – 23 procenti). Atbilstoši iesniegumā norādītajai plānotajai naudas plūsmai, apliekamais ienākums par cesijas līgumu,

kas izriet no Aizdevuma līguma 12657-02 veidosies sākot ar 2020. gadu un apliekamā ienākuma summa būs 15,26 EUR.

Gadījumā, ja prasījumu pret Aizņēmēju Iesniedzējs nocedē, par to saņemot naudas līdzekļus no cita Portāla lietotāja, tad Iesniedzēja ienākums ir gan taksācijas gadā saņemtie maksājumi no prasījuma pret Aizņēmēju, gan arī saņemtie līdzekļi no prasījuma tālākas cesijas. Iesniedzēja cesiju rezultātā gūtais ienākums 2015.gadā ir cesijas rezultātā gūta ienākuma 138,09 EUR un cedentam samaksātās summas 120 EUR starpība 18,09 EUR, kas apliekama ar iedzīvotāju ienākuma nodokļa pamatlíkmi (2015.gadā – 23 procenti).

Par ienākuma gūšanas dienu uzskatāma faktiskā naudas saņemšanas diena no Iesniedzēja iegūtā prasījuma.

Atbilstoši likuma „Par nodokļiem un nodevām” 15.panta pirmās daļas 1. un 3.punktam, nodokļu maksātāju vispārīgie pienākumi ir aprēķināt maksājamo (iemaksājamo) nodokļu summas un iesniegt nodokļu administrācijai elektroniska dokumenta veidā šajā likumā vai konkrēto nodokļu likumos paredzētās nodokļu deklarācijas un informatīvās deklarācijas normatīvajos aktos noteiktajos termiņos.

Saskaņā ar likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 19.panta pirmo daļu nodokli rezumējošā kārtībā, ja šajā pantā nav noteikts citādi, aprēķina un budžetā iemaksā fiziskā persona.

Likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 19.panta piektajā daļā noteikts, ka deklarācija ar tai pievienotajiem dokumentiem iesniedzama Valsts ieņēmumu dienestam taksācijas gadam sekojošajā gadā no 1.marta līdz 1.jūnijam.

Atbilstoši likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 19.panta trešajai daļai, fiziskā persona ne vēlāk kā 15 dienu laikā no šajā likumā noteiktās deklarācijas iesniegšanas dienas iemaksā budžetā aprēķinātā nodokļa summu, bet, ja aprēķinātā nodokļa summa pārsniedz 640 *euro*, fiziskā persona to var iemaksāt budžetā trijās reizēs — līdz 16.jūnijam, 16.jūlijam un 16.augustam, iemaksājot katru reizi trešo daļu no šīs summas.

Tādējādi par ienākumu, kas gūts no cesijas darījumā gūto prasījuma tiesību īstenošanas, Iesniedzējam pastāvīgi jāaprēķina iedzīvotāju ienākuma nodoklis par taksācijas gadā gūto ienākumu un taksācijas gadam sekojošajā gadā no 1.marta līdz 1.jūnijam Valsts ieņēmumu dienestā jāiesniedz gada ienākumu deklarācija, bet aprēķināto iedzīvotāju ienākuma nodokļa summu Iesniedzējam jāiemaksā budžetā ne vēlāk kā 15 dienu laikā no likumā „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” noteiktās deklarācijas iesniegšanas dienas.

Savukārt gadījumā, ja aprēķinātā iedzīvotāju ienākuma nodokļa summa pārsniedz 640 *euro*, Iesniedzējs ir tiesīgs to iemaksāt budžetā trijās reizēs – līdz 16.jūnijam, 16.jūlijam un 16.augustam, iemaksājot katru reizi trešo daļu no Iesniedzēja aprēķinātās iedzīvotāju ienākuma nodokļa summas.

Vēršam uzmanību, ka saskaņā ar likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 11.panta 1.¹daļu par fiziskās personas saimniecisko darbību ir uzskatāma jebkura darbība, kas vērsta uz preču ražošanu, darbu izpildi, tirdzniecību un pakalpojumu sniegšanu par atlīdzību. Saimnieciskā darbība ietver arī ar uzņēmuma līguma izpildi saistīto darbību, profesionālo darbību, nekustamā īpašuma apsaimniekošanu, komercagenta, māklera un individuālā komersanta darbību, kā arī fiziskās personas īpašumā esoša individuālā uzņēmuma (arī zemnieka un zvejnieka saimniecības) darbību.

Atbilstoši likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 11.panta 1.³daļai fiziskās personas darbība kvalificējama kā saimnieciskā darbība, ja tā atbilst vienam no šādiem kritērijiem:

1) darījumu regularitāte un sistemātiskums (trīs un vairāk darījumi taksācijas periodā vai pieci un vairāk darījumi trijos taksācijas periodos);

2) ieņēmumi no darījuma pārsniedz 14 229 un vairāk *euro* taksācijas gadā, izņemot ienākumus no personīgā īpašuma atsavināšanas atbilstoši šā likuma 9.panta pirmās daļas 19.² punktam;

3) darbības ekonomiskā būtība vai personas īpašumā esošo lietu apjoms norāda uz sistemātisku darbību ar mērķi gūt atlīdzību.

Tādējādi, ja izpildās kaut viens no likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 11.panta 1.³daļā noteiktajiem kritērijiem (darījuma regularitāte un sistemātiskums vai darījuma apjoms pārsniedz 14 229 *euro* taksācijas gadā, vai darbības ekonomiskā būtība norāda uz sistemātisku darbību ar mērķi gūt peļņu), tad, nosakot ar iedzīvotāju ienākuma nodokli apliekamo ienākumu, šāda fiziskās personas darbība ir uzskatāma par saimniecisko darbību, nosakot ar iedzīvotāju ienākuma nodokli apliekamo ienākumu.

Tādējādi, ja Iesniedzējs regulāri un sistemātiski ar AS „Mintos” platformas starpniecību slēdz cesijas darījumus, iegādājoties prasījumus (aizdevumus) un saņem no tām izrietošos parādus, šāda darbība atbilst likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 11.panta 1.³daļas 1. un 3.punktā minētajām saimnieciskās darbības pazīmēm.

Papildus informējam, ka saskaņā ar likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 28.panta 6.punktu pirms saimnieciskās darbības uzsākšanas maksātajam ir pienākums reģistrēties Valsts ieņēmumu dienestā kā saimnieciskās darbības veicējam, norādot saimnieciskās darbības jomu, kurā maksātājs veiks saimniecisko darbību.

Uzziņas sniegšanai piemērotās tiesību normas: likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 3.panta otrā daļa, 7.pants, 8.panta trešās daļas 21.punkts, 11.panta 1.¹daļa un 1.³daļai, 15.panta pirmās daļas 1. un 3.punkts un otrā daļa, 16.¹panta pirmā daļa, 19.panta pirmā, trešā un piektā daļa, Ministru kabineta 2010.gada 21.septembra noteikumu Nr.899 „Likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” normu piemērošanas kārtība” 24.punkts.

Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 101.panta ceturtajai daļai uzziņu var apstrīdēt augstākā iestādē. Ja augstākas iestādes nav vai tā ir Ministru kabinets, tad uzziņa nav apstrīdama. Tā nav pārsūdzama tiesā. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 1.panta otro daļu augstāka iestāde ir tiesību subjekts, tā struktūrvienība vai amatpersona, kas hierarhiskā kārtībā var dot rīkojumu iestādei vai atcelt tās lēmumu. Ņemot vērā to, ka Valsts ieņēmumu dienestam attiecībā uz uzziņu apstrīdēšanu nav augstākas iestādes, šī uzziņa nav apstrīdama un pārsūdzama.

Ģenerāldirektora p.i.

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU
